

בשולי החוברת

אלפיים שנה חיכינו לקיץ חם – הנה קיבלנו וטרם רואים את קצו. הכל חם, במה שאתה נוגע (אין בכוונתי להסתבך בנושאים שמעבר לעטין וסביבתו הטבעית). מי שתכנן לזכות במחיר מועדף לחלב חריג-מכסה בעונת הקיץ וגם שינה את סדר ההזרעות/המלטות שלו, יתכן ונתקל בקשיים מיוחדים עקב גלי החום הבלתי-ידידותיים לפרות חולבות.

אין ספק, פיתוח מערכות צינון, חכמות יותר או פחות, עתה מסייעות לרפתנים לשמור במידת-מה על תנובות פרותיהם וכל מי שדאג לכך מבעוד מועד אכן נהנה מן התוצאות בדלי, ועוד ניווכח בספיחי השפעת העונה החמה על רמת הפוריות של המניבות, בעיקר.

מאמרו של פרופ' ע. ברמן בנושא **הכדאיות של הארכת תחלובות** בא בעתו לתרום מידע נוסף וזוית בחינה נוספת לעיסוק בעצם השאלה, האם כדאי ומתי זה עשוי להיות מעשי להתערב באופן פעיל בקביעת אורך התחלובה באמצעות דחיית הזרעות. שוב, לאקלים העונה יש השפעה נוספת, ואולי אף מכריעה בסופו של ענין, על המניפולציות הנראות כאפשריות בהקשר זה.

זאת לא השנה הראשונה, **שמשקים עוברים לארבע חליבות ביממה**, לא רק כדי להעלות את תנובת הפרות במשך כל השנה, אלא ובעיקר כדי להתגבר על בעיות עונתיות של מילוי המכסה בעונה החמה. כבר קראנו על ניסויים ונסיונות בארץ ובחו"ל במתכונות שונות: רק אחרי ההמלטה למשך כמה שבועות או חודשים; כל העדר רק בעונה מסויימת או כל העדר כל השנה, וכן הלאה אין סוף קומבינציות. אם אמנם זה טוב ונוח למשק מבחינת העבודה הנוספת ואם זה כדאי כלכלית – אין סיבה שלא ינהגו כך במשך כל השנה (בכל הרפתות?). כך יוכלו לייצר את המכסה עם פחות פרות; אך מאבדים את הפתרון הייחודי לעונה חמה במיוחד כדי למלא מכסתם.

בראשית חודש יולי האחרון התקיים כנס ארצי בנושא **חליבה רובוטית**, מאורגן על ידי שה"מ, בהשתתפות מאות רפתנים ומדריכים מכל האבץ. בכנס הופיעו והסבירו נציגי ארבע חברות יצרניות רובוטים כאלה, כל אחד בשבח המתקן שלו, כמובן. אולי, את ההצגה המיוחדת בנושא הביא אילן הלחמי, שעיבד מודל הדמייה לרפת רובוטית, כדי לכלול בו כל מדד ופרט מאפיין של אותה רפת עתידית שהמשק חולם עליה, לא רק בנוגע לחליבה עצמה אלא גם אופן אחזקת הפרות במבנה, שיטת ההאבסה/ההזנה, תנאי מחיה לפרות, ובכלל.

בינתיים יש לנו כבר רפת אחת כזאת בבית-אלפא ועד כה הכל פועל כשורה. עשיתי לי מנהג לבקר בה לפחות פעם אחת בחודש ועד כה זה נראה משכנע מבחינה רפתנית וטכנית. נדמה שגם הפרות משוכנעות וכבר לא זוכרות אחרת. מה גם, אצלן אין יכוח על כמה חליבות ביממה – כל אחת איך שבא לה. כדאי לעקוב אחרי התנהגות הפרות, והמשק מבחינה כלכלית וארגונית בכל האמור לגבי הרובוט.

לבסוף, ברצוני להעלות על נס את התנהגותם למופת של רפתני גזית אשר מצאו לנכון ולמועיל להביא בפני הציבור בפרטי פרטים של תקלה שאירעה ברפתם בעקבות השימוש בתרופה מסויימת לעגלי פיטום תוך ערבולה באותה עגלה מערבלת שאחר-כך שימשה גם את החולבות. זה יכול לקרות לכל אחד, אבל להם היה האומץ והיחס החברי לספר לנו על כך ובזה אולי למנוע תקלה דומה אצל אחרים. כל הכבוד!

מרדכי מלען

המאמרים והמכתבים שמתפרסמים בחוברת זאת הם על דעת מחבריהם ואין תוכנם משקף בהכרח את דעת המערכת או מדיניות המ.ב.
אין איזכור שמם של חומרים, מוצרים, פרטי-ציוד או אף של שיטות תפעול ועבודה. מהוות המלצה לגבי השימוש בהם, למעט המקרים בהם נאמר כך מפורשות על ידי גורם שהוסמך לצורך זה על ידי מזכירות המ"ב.